

ОБОВ'ЯЗКИ ВІЙСЬКОВОЗОВОБ'ЯЗАНИХ І ПРИЗОВНИКІВ З ПИТАНЬ ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ, МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ.

Обов'язки військовозобов'язаних і призовників з питань військового обліку, мобілізаційної підготовки та мобілізації визначені Законами України «Про оборону», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про Єдиний державний реєстр військовозобов'язаних», «Про військовий обов'язок і військову службу», Положенням про підготовку і проведення призову громадян України на строкову військову службу та прийняття призовників на військову службу за контрактом, яке затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 березня 2002 р. № 352, Порядком організації та ведення військового обліку призовників і військовозобов'язаних, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 921 та Правилами військового обліку призовників і військовозобов'язаних, які затверджені Додатком 1 до вказаного Порядку.

Закон України «Про оборону України»

Стаття 17. Права та обов'язки громадян України у сфері оборони

Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є конституційним обов'язком громадян України.

Громадяни України чоловічої статі, придатні до проходження військової служби за станом здоров'я і віком, а жіночої статі - також за відповідною фаховою підготовкою, повинні виконувати військовий обов'язок згідно із законодавством.

Громадяни проходять військову службу, службу у військовому резерві та виконують військовий обов'язок у запасі відповідно до законодавства.

Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»

Стаття 22. Обов'язки громадян щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації

1. Громадяни зобов'язані:

з'являтися за викликом до військових комісаріатів (військовозобов'язані Служби безпеки України - за викликом Центрального управління або регіонального органу Служби безпеки України, військовозобов'язані Служби зовнішньої розвідки України - за викликом Служби зовнішньої розвідки України) для постановки на військовий облік та визначення призначення на воєнний час;

2. Громадяни, які перебувають у запасі і не призвані на військову службу або не залучені до виконання обов'язків щодо мобілізації за посадами, передбаченими штатами воєнного часу, під час мобілізації, можуть бути відповідно до закону залучені до виконання робіт, які мають оборонний характер.

Громадяни, які здійснюють підприємницьку діяльність, виконують мобілізаційні завдання (замовлення) згідно з укладеними договорами (контрактами).

3. Під час мобілізації та переведення Збройних Сил України, інших військових формувань, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту на штати воєнного часу громадяни (крім тих, які проходять службу у військовому резерві) зобов'язані з'явитися до військових частин або на збірні пункти військових комісаріатів у строки, зазначені в отриманих ними документах (мобілізаційних розпорядженнях, повістках або розпорядженнях військових комісарів (військовозобов'язані Служби безпеки України - керівників органів, де вони перебувають на військовому обліку, військовозобов'язані Служби зовнішньої розвідки України - за викликом Служби зовнішньої розвідки України, військовозобов'язані Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту - керівників відповідних органів управління центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту). Резервісти зобов'язані з'явитися до військових частин у строки, визначені командирами військових частин, в яких вони проходять службу у військовому резерві.

4. Громадяни, які перебувають у запасі, завчасно приписуються до військових частин для проходження військової служби у воєнний час або до інших підрозділів чи формувань для виконання обов'язків за посадами, передбаченими штатами воєнного часу.

5. Призов громадян на військову службу (крім тих, що проходять службу у військовому резерві) під час мобілізації або залучення їх до виконання обов'язків за посадами, передбаченими штатами воєнного часу, здійснюють місцеві органи виконавчої влади через військові комісаріати (військовозобов'язаних Служби безпеки України - Центральне управління або регіональні органи Служби безпеки України, військовозобов'язаних Служби зовнішньої розвідки України - Служба зовнішньої розвідки України, військовозобов'язаних Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту - відповідні органи управління центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту). Резервістів на військову службу під час оголошення мобілізації призивають командири військових частин, в яких вони проходять службу у військовому резерві.

Військовозобов'язані та резервісти, які перебувають на зборах, у разі оголошення мобілізації продовжують перебувати на зборах. За необхідності зазначені особи призиваються на військову службу командирами відповідних військових частин за розпорядженням Генерального штабу Збройних Сил України.

6. Громадянам, які перебувають на військовому обліку, з моменту оголошення мобілізації забороняється зміна місця проживання без дозволу посадової особи, визначеної у частині третій цієї статті.

Закон України «Про Єдиний державний реєстр військовозобов'язаних»

Стаття 9. Права та обов'язки військовозобов'язаних (призовників)

2. Військовозобов'язаний (призовник) зобов'язаний подавати до органу ведення Реєстру достовірну інформацію про свої персональні дані, що вносяться до Реєстру.

Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу»

Стаття 1. Військовий обов'язок

1. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є конституційним обов'язком громадян України.

4. Громадяни України мають право на заміну виконання військового обов'язку альтернативною (невійськовою) службою згідно з Конституцією України та Законом України "Про альтернативну (невійськовою) службу".

10. Громадяни України, які приписані до призовних дільниць або перебувають у запасі Збройних Сил України чи проходять службу у військовому резерві, зобов'язані:

прибувати за викликом районного (міського) військового комісаріату для оформлення військово-облікових документів, приписки, проходження медичного огляду, направлення на підготовку з метою здобуття або вдосконалення військово-облікової спеціальності, призову на військову службу або на збори військовозобов'язаних;

проходити медичний огляд та лікування в лікувально-профілактичних закладах згідно з рішеннями комісії з питань приписки, призовної комісії або військово-лікарської комісії районного (міського) військового комісаріату;

проходити підготовку до військової служби, військову службу і виконувати військовий обов'язок у запасі;

виконувати правила військового обліку, встановлені законодавством.

Резервісти зобов'язані прибувати до військової частини, в якій вони проходять службу у військовому резерві, за викликом командира цієї військової частини.

11. Жінки, які мають фах, споріднений з відповідною військово-обліковою спеціальністю, визначеною в переліку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, та придатні до проходження військової служби за станом здоров'я, віком та сімейним станом, беруться на військовий облік військовозобов'язаних.

12. Жінки, які перебувають на військовому обліку, можуть бути призвані на військову службу чи залучені для виконання робіт із забезпечення оборони держави у воєнний час. У мирний час жінки можуть бути прийняті на

військову службу та службу у військовому резерві тільки в добровільному порядку (за контрактом).

Стаття 2. Військова служба і виконання військового обов'язку в запасі

8. Виконання військового обов'язку в запасі полягає в дотриманні військовозобов'язаними порядку і правил військового обліку, проходженні зборів для збереження та вдосконалення знань, навичок і умінь, необхідних для виконання обов'язків військової служби в особливий період.

12. Громадяни України, які приписуються до призовних дільниць, направляються для підготовки до військової служби, особи, які призиваються або приймаються на військову службу, приймаються на службу у військовому резерві, та військовозобов'язані, призначені для комплектування посад за відповідними військово-обліковими спеціальностями під час проведення мобілізації, проходять обов'язковий медичний огляд.

Стаття 13. Права та обов'язки громадян України, які проходять підготовку до військової служби

3. Відвідування громадянами України, направленими районними (міськими) військовими комісаріатами для проходження занять з підготовки до військової служби та інших заходів, що стосуються підготовки допризовників та призовників, обов'язкове.

Стаття 14. Приписка громадян України до призовних дільниць

6. Для приписки до призовної дільниці громадяни України зобов'язані особисто прибути до районного (міського) військового комісаріату в строк, зазначений у повістці, та подати необхідні документи, перелік яких установлюється Міністерством оборони України.

Стаття 15. Призовний вік. Призов громадян України на строкову військову службу

1. На строкову військову службу призиваються придатні для цього за станом здоров'я громадяни України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років, та старші особи, які не досягли 27-річного віку і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу.

3. Призов громадян України на строкову військову службу включає проходження ними призовної комісії та відправлення їх до військових частин.

8. Після набрання чинності Указом Президента України щодо проведення чергового призову:

призовники, яким надійшла повістка районного (міського) військового комісаріату на прибуття до призовної дільниці для проходження призовної комісії, зобов'язані прибути в пункт і у строк, зазначені в повістці;

у разі якщо за будь-яких обставин повістка не надійшла, громадяни призовного віку зобов'язані з'явитися до призовної дільниці в десятиденний строк з дня початку відповідного чергового призову, визначеного Указом Президента України;

призовники, які змінили місце проживання, зобов'язані в семиденний строк прибути до районного (міського) військового комісаріату за новим місцем проживання для взяття на військовий облік;

9. У ході проведення чергового призову зміна місця військового обліку громадян призовного віку не допускається, за винятком підтверджених відповідними документами випадків, які передбачають:

переведення на роботу в іншу місцевість;

переїзд на нове місце проживання;

прийняття до навчального закладу і вибуття в іншу місцевість для продовження навчання;

направлення за розподілом на роботу в іншу місцевість після закінчення навчального закладу.

10. У разі неявки призовника без поважних причин за викликом районного (міського) військового комісаріату на призовну комісію він несе відповідальність, установлену законом.

Стаття 21. Матеріальне забезпечення громадян України у зв'язку з призовом або прийняттям на військову службу

2. Громадяни України для виконання обов'язків, пов'язаних із взяттям на військовий облік, призовом або прийняттям на військову службу, а також особи, які направляються районними (міськими) військовими комісаріатами на медичний огляд (медичне обстеження в амбулаторних чи стаціонарних умовах), лікування, звільняються від роботи на час, необхідний для виконання зазначених обов'язків та перебування в лікувальному закладі охорони здоров'я, із збереженням за ними місця роботи, займаної посади і середньої заробітної плати.

Стаття 27. Зарахування в запас. Категорії запасу

1. У запас Збройних Сил України та інших військових формувань зараховуються громадяни України, які придатні за станом здоров'я до проходження військової служби в мирний або воєнний час і не досягли граничного віку перебування в запасі. Вони перебувають на військовому обліку в районних (міських) військових комісаріатах та відповідних органах інших військових формувань.

Стаття 29. Проходження зборів військовозобов'язаними та резервістами

1. Військовозобов'язані призиваються на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори. Резервісти проходять підготовку та збори відповідно до програм у порядку, встановленому положеннями про проходження громадянами України служби у військовому резерві.

9. Військовозобов'язані, яким надійшла повістка районного (міського) військового комісаріату (органу Служби безпеки України) на прибуття для призову на збори, зобов'язані прибути в пункт і в строк, зазначені у повістці.

Стаття 38. Обов'язки органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, посадових осіб,

призовників і військовозобов'язаних щодо виконання правил військового обліку

10. Призовники та військовозобов'язані в разі зміни їх сімейного стану, стану здоров'я, адреси місця проживання (перебування), освіти, місця роботи і посади зобов'язані особисто в семиденний строк повідомити про це орган, де вони перебувають на військовому обліку.